

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

A decorative graphic consisting of four triangles: a solid black triangle pointing up at the top center, a solid grey triangle pointing down at the top right, a solid grey triangle pointing up at the bottom left, and a solid grey triangle pointing up at the bottom right.

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

GYDYTOJŲ ODONTOLOGŲ ŽINIOS APIE RETENCIJĄ IR PRAKTIKĄ, GYDANT PACIENTUS PO ORTODONTINIO GYDYMO

Darbo autorė. Vesta JAKŠTAITĖ (V kursas).

Darbo vadovė. Asist. dr. Vilija BERLIN, VU MF OI.

Darbo tikslas. Išsiaiškinti, kokios yra gydytojų odontologų žinios apie retenciją ir praktika, gydant pacientus po ortodontinio gydymo.

Darbo metodika. Sukurta 21 klausimo internetinė anketa, skirta gydytojams odontologams. Anketoje buvo pateikti klausimai siekiant išsiaiškinti, kaip dažnai klinikinėje praktikoje gydytojams odontologams tenka susidurti ir spręsti problemas, susijusias su fiksuotų ortodontinių retencinių aparatų defektais, kokios yra jų žinios ir praktika, gydant pacientus po ortodontinio gydymo. Iš viso surinkta 100 gydytojų odontologų atsakymų. Statistinei analizei atlikti buvo naudojama IBM SPSS Statistics 29.0 ir MS Excel programos, taikytas χ^2 (Chi-kvadrato) statistinis kriterijus. Statistinio reikšmingumo lygmuo pasirinktas $p < 0,05$.

Rezultatai. Iš tyrimo dalyvavusių 100 gydytojų odontologų 86 buvo moterys ir 14 vyrų. Šiek tiek daugiau nei trečdalis (38 proc., $n=38$) apklaustų odontologų klinikoje dirba kartu su ortodontu. Dauguma (82 proc., $n=82$) tiriamųjų nurodė, kad klinikinėje praktikoje patikrina retencinio aparato kokybę ir vientisumą. 80 proc. gydytojų ($n=80$) paklausti, kaip reaguoja pastebėję atsiklijavusį fiksuotą reteinerį, teigė, jog pataria pacientui kreiptis į ortodontą. Beveik pusė (48 proc., $n=48$) odontologų patys prikliauja atsiklijavusį reteinerį atgal, penktadalis (20 proc., $n=20$) – pašalina atsiklijavusią reteinerio dalį. Pastebėjus sulūžusį reteinerį dar daugiau gydytojų pataria pacientui kreiptis į ortodontą (91 proc., $n=91$), beveik trečdalis (30 proc., $n=30$) – nugręžia atsiklijavusią reteinerio dalį, o beveik penktadalis (17 proc., $n=17$) – užklijuoja naują reteinerį. Jei pacientas prašytų nuimti reteinerį, dauguma apklaustųjų (91 proc., $n=91$) nukreiptų pacientą pas ortodontą, beveik pusė (44 proc., $n=44$) informuotų pacientą apie galimas pasekmes ir paliktų aparatą taip, kaip yra. Tačiau net apie penktadalis (19 proc., $n=19$) gydytojų informuotų apie galimas pasekmes, bet reteinerį vis tiek pašalintų. Apie du trečdalius (66 proc., $n=66$) tiriamųjų mano, jog fiksuotus retencinius aparatus po ortodontinio gydymo reikėtų nešioti visą gyvenimą, tačiau 9 proc. teigia, jog užtektų ir 1-2 metų. Kitokie rezultatai stebėti paklausus apie išimamų reteinerių dėvėjimą – pusė gydytojų mano, jog reikėtų nešioti visą gyvenimą, penktadalis (21 proc., $n=21$) – 1-2 metus, 13 proc. tiriamųjų nurodo 5 metus. Apie du trečdalius (62 proc., $n=62$) tiriamųjų sutinka, jog fiksuoto reteinerio sekimą daugelį metų turėtų atlikti gydytojas odontologas kartu su gydytoju ortodontu, tačiau ketvirtadalis (26 proc., $n=26$) įsitikinę, kad tai tik ortodonto pareiga. 59 proc. tiriamųjų ($n=59$) nemoka pritaikyti ir prikliauoti naujo fiksuoto reteinerio, tačiau 41 proc. ($n=41$) – moka. Stebėtas statistiškai

reikšmingas ryšys ($p=0,004$) tarp gydytojų gebėjimo pritaikyti, priklijuoti naują reteinerį ir retencinio aparato kokybės/vientisumo tikrinimo – daugiau odontologų, kurie patikrina aparato kokybę, moka jį ir priklijuoti. Tačiau tarp šio įgūdžio priklijuoti naują reteinerį ir tiriamųjų lyties, darbo patirties, ar darbo su kolega ortodontu statistiškai reikšmingų skirtumų nerasta ($p>0,05$). Kita vertus, daugiau nei pusė (58 proc., $n=58$) odontologų mano, jog jiems nepakanka žinių kokybiškai pritaikyti ir priklijuoti fiksuotą reteinerį bei absoliuti dauguma (84 proc., $n=84$) gydytojų norėtų įgauti daugiau žinių dėl ortodontinių pacientų konsultavimo užtikrinant tinkamą retenciją po ortodontinio gydymo. Šiek tiek daugiau (51 proc., $n=51$) nei pusė apklaustųjų moka po danties plombavimo/protezavimo pakoreguoti paciento išimamą retencinį aparatą. Tarp šio gebėjimo ir gydytojų lyties, patirties, ar tai, kad klinikoje dirba su ortodontu, ar patikrina fiksuoto reteinerio kokybę statistiškai reikšmingų skirtumų nestebėta ($p>0,05$). Vos daugiau nei pusė (51 proc., $n=51$) tiriamųjų nepakoreguoja išimamo retencinio aparato po danties plombavimo/protezavimo.

Išvados. Daugumos gydytojų odontologų nuomone, ilgalaikį retencinio aparato kokybės sekimą turėtų užtikrinti gydytojas ortodontas kartu su gydytoju odontologu. Apklausos duomenimis, nemažos dalies gydytojų odontologų praktika, gydant pacientus po ortodontinio gydymo, nėra tinkamiausia toje klinikinėje situacijoje. Odontologijos studijų bei tobulinimosi kursų metu reikalinga suteikti gydytojams odontologams daugiau žinių, būtinų gydant pacientus po ortodontinio gydymo.

Raktažodžiai. Gydytojai odontologai; retenciniai aparatai; žinios; praktika.